

Onderzoek

Schildwachtklieprocedure bij melanoom

De schildwachtklieprocedure is een onderzoek om de schildwachtklie op te sporen.

Voor de verdere behandeling van een melanoom is het belangrijk te weten hoe ver de ziekte gevorderd is. Daarbij is het belangrijk of er uitzaaiingen in de lymfeklieren zijn. De schildwachtklie (ofwel sentinel node) is de eerste lymfeklie waar kankercellen vanuit een kwaadaardig gezwel naar uitzaaien. Soms zijn dit meerdere lymfeklieren. Met de schildwachtklieprocedure wordt specifiek naar deze klie(en) gezocht en onderzocht of er uitzaaiingen zijn.

Met de schildwachtklieprocedure wordt dus geprobeerd een betrouwbare indruk van de uitgebreidheid van de ziekte te krijgen.

(073) 553 60 05

Maandag t/m vrijdag 8.30 - 17.00 uur

Hoe verloopt het onderzoek?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over het onderzoek.

Vorbereiding

Preoperatieve Screening en Centraal Apotheek Punt

Het is belangrijk dat u goed en veilig wordt voorbereid op de operatie.

Daarom wordt u enige tijd voor uw opname in het ziekenhuis gebeld door het Centraal Apotheek Punt (CAP)

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/centraal-apotheek-punt-cap>) en door de afdeling PreOperatieve Screening (POS)

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/preoperatieve-screening-posintake>).

De medewerker van het CAP controleert met u de medicatie die u (eventueel) gebruikt. De medewerker van de POS stelt u een aantal vragen over uw thuissituatie en over uw gezondheid.

De anesthesist kan het om medische redenen nodig vinden dat u naar de afdeling Preoperatieve Screening in het ziekenhuis komt. Deze afspraak duurt dan ongeveer 1 uur.

Let op! De gesprekken met het CAP en POS zijn belangrijk; uw operatie kan zonder deze gesprekken niet door gaan.

Op www.jbz.nl/anesthesie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/anesthesie>) leest u meer over de verdoving en bewaking tijdens de operatie. Als u hierover vragen heeft, kunt u deze stellen tijdens het gesprek met de POS-medewerker.

Informatiefolder voorbereiding voorbereiding (dag)opname

Lees voor de opname de informatie "Vorbereiding op een (dag)opname

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/naar-het-ziekenhuis/voorbereiding-op-een-dagopname-in-het-ziekenhuis>)". Deze folder wordt voor u klaargezet in **MijnJBZ**. Als u wilt kunt u de folder ook op papier ontvangen. Vraag hier dan naar op de polikliniek.

Oksels of liezen ontharen

U mag 1 week vóór de operatie uw oksels of liezen **niet** meer scheren.

Nuchter zijn

Het is belangrijk dat uw maag voor de operatie leeg is. Dit noemen we nuchter. Dit voorkomt dat de inhoud van uw maag tijdens de operatie in de luchtpijp en longen terecht komt. Als dit gebeurt, kan dat ernstige complicaties geven.

Bent u niet nuchter? Dan kan de operatie niet door gaan.

U moet voor een operatie altijd nuchter zijn, ook als u een regionale verdoving (bijvoorbeeld ruggenprik) krijgt. Om te zorgen dat u nuchter bent, houdt u zich aan de volgende regels:

Tot 6 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag normaal eten en drinken.

Vanaf 6 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag niets meer eten (ook geen snoepjes). U mag nog wel kauwgom kauwen, maar u mag de kauwgom niet doorslikken.
- U mag nog wel drinken: water, helder appelsap, thee of koffie zonder melk (eventueel met zoetjes of suiker).
- U mag niet meer drinken: melk(producten), koolzuurhoudende dranken of alcohol.

Vanaf 2 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag niets meer eten en drinken (ook geen snoepjes). U mag nog wel kauwgom kauwen, maar u mag de kauwgom niet doorslikken. Gooi de kauwgom weg als u naar de operatieafdeling gaat.
- Een slokje water om medicijnen in te nemen - of bij het tandenpoetsen - mag wel.

Na opname op de afdeling:

- Na opname kunt u nog tot 300 ml ranja (dat zijn 2 glaasjes) met paracetamol op de afdeling van opname aangeboden krijgen.

Dit zijn algemene instructies voor het nuchter zijn. Het kan zijn dat u van de arts andere instructies krijgt. U ontvangt hierover bericht in uw MijnJBZ en eventueel op papier.

Als u een dag vóór de operatie wordt opgenomen, volgt u de instructies van de verpleegafdeling over het nuchter zijn.

Bent u zwanger of zou u dit kunnen zijn? Of geeft u borstvoeding?

Bent u zwanger, of geeft u borstvoeding? Dan kan het onderzoek gewoon doorgaan zonder extra maatregelen. De radioactiviteit is namelijk dermate laag dat er geen nadelige effecten voor foetus of baby kunnen optreden. Heeft u hierover nog vragen, dan kunt u deze ook stellen aan de laborant tijdens het onderzoek.

De dag van het onderzoek

Hoe wordt de schildwachtklier gevonden?

U wordt de dag voor de operatie verwacht op de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Daar krijgt u een injectie met een licht radioactieve vloeistof. De radioactieve stof wordt naar de schildwachtklier afgevoerd en hoopt zich daarin op. De injectie wordt gegeven met een klein naaldje en is niet pijnlijker dan de prik bij een bloedafname. De hoeveelheid straling van de vloeistof is te vergelijken met die van een gewone röntgenfoto. Het geven van de injectie duurt ongeveer 10 minuten.

Direct na de injectie worden er foto's gemaakt op de afdeling Nucleaire Geneeskunde. Dit om de lymfebanen direct te volgen. Voor het maken van deze foto's komt u op een smal bed te liggen. De gammacamera hangt boven u en kan in verschillende standen gedraaid worden. U wordt gevraagd om verschillende houdingen aan te nemen. Het is belangrijk dat u verder zo stil mogelijk blijft liggen. Het maken van de foto's duurt ongeveer een half uur. Daarmee duurt dit eerste bezoek aan de afdeling Nucleaire Geneeskunde in totaal ongeveer 45 minuten.

Enkele uren later, of de volgende dag, komt u terug naar de afdeling Nucleaire Geneeskunde voor enkele statische opnamen van uw liezen of oksels. Op deze foto's is de ophoping van radioactiviteit in de schildwachtklier(en) zichtbaar. Dit wordt vervolgens gemarkeerd op de huid. Zo nodig worden aanvullend nog extra opnamen gemaakt waarbij de camera om u heen draait. Deze worden dan gecombineerd met een 'lage dosis'-CT.

Het is belangrijk om te weten dat het in beeld komen van de schildwachtklier nog niets zegt over het wel of niet aanwezig zijn van kwaadaardige cellen.

Wat gebeurt er tijdens de operatie?

De verpleegkundige brengt u in uw bed naar de operatiekamer. Daar wordt u onder narcose gebracht. De chirurg spuit dan een blauwe vloeistof in. De vloeistof bewandelt dezelfde weg als een eventuele uitzaaiing en verspreidt zich via de lymfebanen. Dit duurt ongeveer 5 minuten.

De chirurg spoort met een apparaatje de schildwachtklier(en) op. Hierbij helpt de radioactiviteit en de kleurstof. De schildwachtklier(en) worden verwijderd en in het laboratorium onderzocht op de aanwezigheid van kankercellen. Het duurt gemiddeld 5 werkdagen voordat de uitslag van dit onderzoek bekend is.

Wat gebeurt er na de operatie?

De tijdens de operatie ingespoten blauwe vloeistof wordt via de nieren en de darmen uitgescheiden. Vandaar dat uw urine en ontlasting de eerste dagen blauwgroen gekleurd kunnen zijn. De plaats van inspuiting zal ook voor een deel blauw zijn verkleurd. Deze verkleuring kan nog 1 jaar te zien zijn. Door de blauwe vloeistof kunt u er gauw uitzien na de operatie.

Meestal wordt deze ingreep in dagbehandeling gedaan. Uw behandelend arts geeft u uitleg als dit niet zo is. De uitslag van het schildwachtklieronderzoek krijgt u op de polikliniek. Hiervoor wordt een afspraak met u gemaakt.

Als blijkt dat de schildwachtklier kwaadaardige cellen bevat, dan volgt eerst een bespreking in het multidisciplinaire overleg (MDO). Hierna krijgt u vaak een verwijzing naar een melanoomcentrum voor een systemische behandeling. Ook wordt er soms een PET-scan gedaan. Het advies van het MDO wordt met u besproken.

Veelgestelde vragen

Wat als er geen schildwachtklier wordt gevonden?

Soms wordt de schildwachtklier niet gevonden. Dan is de beschreven procedure niet mogelijk. De arts bespreekt dan met u het alternatief.

Ik heb nog vragen, waar kan ik die stellen?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, dan kunt u telefonisch contact opnemen met:

- Chirurgie. De polikliniek Chirurgie is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur op het telefoonnummer (073) 553 60 05. U kunt uw vragen stellen aan uw behandelend arts of de verpleegkundige chirurgie.
- Nucleaire Geneeskunde. De afdeling is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 7.45 tot 17.00 uur op het telefoonnummer (073) 553 26 90. U kunt bij deze afdeling uw vragen stellen over het onderzoek.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Neem naar uw afspraak uw geldig legitimatiebewijs mee. Hier vindt u meer informatie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee>) over wat u moet meenemen.

Afspraak op onze locatie in 's-Hertogenbosch, Boxtel, Drunen of Rosmalen? Meld u eerst digitaal aan. Lees hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aanmelden>) hoe dit werkt.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen>) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Chirurgie bij kanker (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/chirurgie-bij-kanker>)

Nucleaire Geneeskunde (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/nucleaire-geneeskunde>)

Code CHI-030